

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

تربیت حسینی وقداست و شفا بخشی آن

غلامحسین جعفری

سید الشهداء
یا ابا عبد الله

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تربیت حسینی و قداست و شفابخشی آن

نویسنده:

غلامحسین جعفری

ناشر چاپی:

موسسه فرهنگی تبیان

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	تربت حسینی و قداست و شفاعتی آن
۷	مشخصات کتاب
۷	مقدمه
۸	تربت حسین پیش از شهادت
۸	تربت حسین بعد از شهادت آن حضرت
۸	اشاره
۹	ویژگی‌ها و مزایای تربت حسین
۹	مرقد و مدفن انبیا و اولیای الهی
۹	احترام و تکریم امام حسین
۹	شفا بخشی تربت امام حسین
۱۱	ایمنی از خوف و خطر
۱۱	رجحان و استحباب سجده بر آن
۱۱	تربت کربلا تسبیح می‌گوید
۱۲	تربت حسین همراه میت
۱۲	مخلوط نمودن آن با حنوط میت
۱۲	نوشتن آیات و شهادت به توحید و نوبت و امامت
۱۲	با تربت حسین کام نوزادان را برداشتن
۱۳	قرار دادن مقداری از تربت حسین در کالاهای ارسالی
۱۳	افطار کردن به تربت حسین
۱۳	تبرک جستن به تربت
۱۳	اخذ آن با شرایط خاص و با کیفیت و دعاهاى معین
۱۳	جز تربت حسین خوردن سایر خاک‌ها حرام است

محدوده تربت کربلا ۱۴

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان ۱۴

تربت حسینی و قداست و شفا بخشی آن

مشخصات کتاب

عنوان: تربت حسینی و قداست و شفا بخشی آن

پدید آورندگان: غلامحسین جعفری (پدید آور)

وضعیت نشر: قم: مؤسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان، ۱۳۸۷

نوع: متن

جنس: مقاله

الکترونیکی

زبان: فارسی

توصیفگر: خوردن تربت قبر امام حسن (ع)

طهارت تربت امام حسین (ع)

مقدمه

سنت «تفضیل و ترفیع» یکی از سنت‌های الهی است که در این عالم از آغاز خلقت تا پایان آن در تمام موجودات جانداران و غیر جانداران جریان دارد، برخی چیزها را بر بعضی دیگر فضیلت و برتری می‌دهد؛ به عبارت دیگر، خداوند متعال طبق این سنت برخی را به برخی دیگر فضیلت داده است از بین انبیای خود، برخی را بر برخی دیگر برتری و فضیلت داده است همین طور از بین مکان‌های دنیا برخی را بر برخی دیگر فضیلت داده هم چنین بعضی حیوانات را بر برخی دیگر برتری عنایت فرموده است البته عوامل و اسباب فضیلت قداست حرمت و یا برتری نزد انسان‌ها یکسان نیست از لحاظ مادی و معنوی فرق می‌کند. برخی انسان‌ها، فضیلت قداست حرمت و یا برتری چیزی را از لحاظ عوامل و اسباب مادی و ظاهری آن نگاه می‌کنند. در حالی که برخی دیگر، قداست حرمت و فضیلت آن شی را در گرو اسباب و عوامل باطنی و معنوی آن می‌دانند. گاه ممکن است هر دو عامل (مادی و معنوی) در آن جمع شود. قداست و حرمت و فضیلت برخی مکان‌ها مانند: کعبه مسجدالحرام مدینه کربلا، نجف و همین طور مراقد و مشاهد شریفه اولیاءالله و ائمه اطهار و اصفیای الهی به اعتبار منسوب و متعلق بودن آنها به خداوند - جل و علا - و رسول گرامی (ص) و ائمه اطهار و اولیای الهی است کربلا که بحث ما درباره تربت آن است سرزمینی است که در دامن آن ده‌ها و صدها نفر از انبیای الهی و اولاد و اسباب انبیا آرمیده و شهید شده‌اند در دامن آن کسی آرمیده است که خداوند - عزوجل - او و جد و مادر و پدر و برادرش را از هرگونه رجس و ناپاکی پاک گردانیده است و به این وسیله قداست و حرمت و فضیلت آن بیش از پیش و دو چندان شده است به علاوه این که هفتاد و دو تن از یاران و اصحاب حسین (ع) و اولاد و اکباد آن حضرت نیز در این سرزمین مقدس مدفون هستند؛ کسانی که برای اعلای کلمه‌الله و احیای دین الهی و مبارزه با ظلم و فساد و طاغوت زمان همه چیز خودشان را در راه خدا نثار کرده‌اند. قداست و حرمت آن برای کسانی که «دل وجدان شعور، ادراک و ارادت و عشق به اولیاءالله» دارند، احتیاج به ادله و براهین نقلی ندارد. اگر چه خوشبختانه در این باره ما ادله نقلیه فراوان داریم تربت حسین بن علی و سرزمین کربلا بدون شک یکی از مصادیق آیه کریمه (ذلک و من یعظم حرمت الله فهو خیر له عند ربه . و آیه کریمه (و من یعظم شعائرالله فأنها من تقوی القلوب . می‌باشد، حرمت آن از حرمت صفا و مروه و غیره کم‌تر نیست اگر بیش‌تر نباشد. پیامبر گرامی اسلام (ص) نیز طبق احادیث و اخبار فراوان و متعددی که در منابع فریقین در این باره (تربت حسین وارد شده است مقداری از تربت کربلا را که جبرئیل برای

آن حضرت آورده و گفته بود که در این سرزمین حسین شما به دست امت ظالمانه شهید خواهد شد، آن را می‌بوسیدند و از آن استشمام کرده و بر آن اشک می‌ریختند. این تربت را به برخی از همراهانش نیز داده بود و توصیه فرموده بود که آن را در شیشه‌ای قرارداده و نگه‌داری کنند. ائمه اطهار (ع) و شیعیان آنها نیز در طول تاریخ آن را بسیار مقدس شمرده و حرمت و قداست آن را نگاه می‌داشته‌اند. در هنگام بیماری و گرفتاری‌ها نیز از آن برای شفا و رفع خطر استفاده می‌نمودند. این تربت پاک و مقدس یادآور سلحشوری‌ها، قربانی‌ها، فداکاری‌ها، اخلاص‌ها و از خود گذشتگی‌های ابی عبدالله الحسین و نور چشمان و جگر گوشه‌های آن حضرت و اصحاب و یاران با وفای اوست تربت کربلا رمز شجاعت مناعت عبادت بندگی آزادی مروت و جوانمردی است موضوع مزبوری که انتخاب نموده‌ام بنا به رعایت شرایط و نیاز منطقه و کشور بوده است لذا سعی نموده‌ام که شمه‌ای از فضایل تربت کربلا را بیان کنم و از قداست حرمت مزایا و ویژگی‌های آن بحث مختصری داشته باشم

تربت حسین پیش از شهادت

چنان که در مقدمه اشاره شد، تربت کربلا سالها پیش از شهادت امام حسین مورد توجه و احترام پیامبر اسلام (ص) و ازواج آن حضرت و صحابی‌ها بوده است در همین باره روایات فراوانی در منابع فریقین - شیعه و سنی - نقل شده است در روایت ام سلمه آمده «پیامبر فرمود: جبرئیل به من خبر داده است که این - حسین - در سرزمین عراق کشته خواهد شد!! من گفتم ای جبرئیل آن تربت را که حسین در آن کشته خواهد شد، نشانم می‌دهی گفت این همان تربت است در روایت دیگر آمده «... فأراه جبرئیل تُراباً من تراب الطف ..؛ جبرئیل تربتی از سرزمین کربلا- را به آن حضرت (ص) نشان داده است. در روایت ابی امامه آمده است که اصحاب در مجلسی نشسته بودند. ابوبکر و عمر نیز در آن مجلس حضور داشتند، پیامبر اسلام این تربت را به همه آنها نشان داد. در ذیل همین روایت آمده است «فأراهم تربته تربت حسین (ع) را به آنها نشان داد». در روایت دیگر آمده است وقتی جبرئیل تربتی را که خون یکی از فرزندان حضرت (ص) در آن ریخته می‌شود، آورد حضرت (ص) آن را بوئید و فرمود: این بوی فرزندم حسین است و گریه کرد، جبرئیل گفت راست گفتید.» روایت شده است که ام سلمه آن تربت را از پیامبر گرفت و در روسریش قرار داد. در روایت دیگر آمده است آن را در لباس خود قرار داد. در روایتی از ام سلمه آمده است آن حضرت به ام سلمه فرمودند: «اجعلیها فی زجاجه فلیکن عندک فاذا صارت دما فقد قتل الحسین؛ فرایت القارورة الان صارت دماغیطایفور، آن را در شیشه‌ای قرار دهید پس نزد خود نگه دارید، هنگامی که خون شد، یعنی حسین شهید شده است» ام سلمه می‌گوید: اکنون شیشه را دیدم که تربت داخل آن به خون تبدیل شده است .. به هر حال روایات و اخبار در این مضمون و معنا فراوان است که اکثر آنها از همسر و اصحاب پیامبر روایت شده است

تربت حسین بعد از شهادت آن حضرت

اشاره

بعد از شهادت حسین بن علی تربت پاک و مقدسش بیش از پیش مورد توجه و عنایت و احترام مسلمانان و عاشقان بلکه امامان معصوم (ع) قرار گرفت شیعیان از این تربت پاک برای استشفاء، رفع خطر و برای ساختن مهر و غیره استفاده می‌کرده و می‌کنند. طبق اخبار و احادیث فراوان در این تربت مقدس تأثیرات شگفت‌انگیزی وجود دارد. ویژگی‌هایی در آن یافت می‌شود. که هیچ چیز دیگر چنین مزایایی ندارد. خوشبختانه به مرور زمان تجارب و کرامات متعدد آنرا به اثبات رسانده است درباره رعایت و نگه‌داری حرمت و قداست آن و پرهیز از توهین و هتک حرمت آن روایات فراوان و حکایات و کرامات متعددی در منابع اسلامی وجود

دارد. در این مقاله مختصر، برای آن که حرمت و قداست آن بیشتر روشن شود، ویژگی‌ها و مزایایی را به طور اجمال و اختصار بیان می‌کنم

ویژگی‌ها و مزایای تربت حسین

مرقد و مدفن انبیا و اولیای الهی

سرزمین کربلا- از دیر زمان منزل و مدفن پیامبران الهی و شهیدان بوده است قبل از آن که حسین به علی (ع) و اولاد و یاران با وفایش در آن شهید شوند، تعداد کثیری از انبیا و اولادشان در این سرزمین به شهادت رسیده و مدفون شده‌اند در روایتی از حضرت امام صادق (ع) آمده است که در آن (کربلا) دویست پیامبر، دویست وصی و دویست نواده پیامبر مدفون هستند که همه آنها شهید هستند. علاوه بر آن طبق برخی روایات کربلا محل نزول فرشتگان و مأوای ملائکه الله می‌باشد. بنابر روایتی اطراف و دور حرم آن حضرت هفتاد فرشته - در حالتی پریشانی - بر حسین (ع) تا روز قیامت گریه می‌کنند. از این جا به خوبی واضح و روشن می‌شود که این سرزمین مقدس - بالخصوص حریم قبر حسین - چقدر از قداست و فضیلت برخوردار است این در حالی است که صدها روایت و حدیث در فضیلت آن در منابع روایی و تاریخی فریقین دیده می‌شود.

احترام و تکریم امام حسین

از ائمه روایت شده که هنگامی که خاک را برداشتید آن را بوسید و برچشمتان بگذارید، چنانکه پیامبر اسلام آن را می‌بوسید و استشمام می‌کرد. لذا اگر شیعه تربت حسین را می‌بوسد و آن را نگه می‌دارد به خاطر پیروی از سنت پیامبر است بوسیدن و بویدن و گذاشتن آن بر روی چشم خود یک نوع احترام و رعایت حرمت و قداست آن است که بر کسی مخفی نیست بنابراین آن را در جاها و مکان‌های آلوده و توهین آمیز نمی‌گذارند. لذا باید در رعایت حرمت و قداست آن حتی الامکان سعی کنیم (ذلک و من یعظم حرمت الله فهو خیر له عند ربه. در این مقام مناسب می‌بینیم که حکایتی را که شیخ عباس قمی از مرحوم حاج نوری (اعلی الله مقامه نقل کرده است ذکر کنم شیخ عباس قمی در «مفاتیح الجنان» از شیخ نوری نقل می‌کند که ایشان فرموده «روزی یکی از برادران من به خدمت مرحومه والدهام رسید. مادرم دید که او تربت امام حسین (ع) را در جیب پایین قبای خود گذاشته مادرم او را زجر کرد که این بی ادبی به تربت مقدسه است چه آن که بسا شود. در زیر ران واقع شود، و شکسته گردد. برادرم گفت چنین است که فرمودی و تا به حال دو مهر شکسته‌ام لذا عهد کرد بعد از آن در جیب پایین نگذارد. پس از چند روزی از قضیه گذشت که علامه والدهام امام را در خواب دید، - بدون آن که از این مطلب اطلاع داشته‌باشد - که مولای ما حضرت ابو عبدالله الحسین (ع) به دیدن او تشریف آورد و در کتابخانه نشست و ملاطفت و مهربانی بسیار کرد و فرمود: بخوان پسران خود را بیاند، تا آنها را اکرام کنم پس والد، پسرها را طلبید و با من پنج نفر بودند پس در مقابل آن حضرت ایستادند. نزد آن حضرت جامه و چیزهایی دیگری بود پس یک یک را می‌خواند، و چیزی از آنها به او می‌داد. پس نوبت به برادر مزبور (سلمه الله) رسید، حضرت نظری بر او افکند، مانند کسی که در غضب باشد و التفات فرمود به سوی والد مرحوم و فرمود: پسر تو دو تربت از تربتهای قبر من در زیر ران خود شکسته است پس مثل برادران دیگر، او را نخواند، بلکه افکند به سوی او چیزی و الان در ذهنم است که گویا قاب شانه ترمه به او داد. پس علامه والد بیدار شد و خواب خود را برای مرحوم والده نقل کرد و والده حکایت را برای ایشان بیان کرد، والد تعجب کرد از صدق این خواب الهی

شفا بخشی تربت امام حسین

براساس روایات و اخبار فراوان و متواتر تربت حسین (ع) جز مرض موت برای هر دردی دواست تمام کراماتی که تاکنون رخ داده گواهی صادق بر این مطلب است در طول تاریخ افراد کثیری که لاعلاج بودند از تربت حسین شفا گرفته‌اند. در اخبار اهل بیت (ع) آمده است که برای بیماری‌ها و دردهایتان از تربت حسین (ع) استشفاکنید. فقها و محدثان ما نیز بر این مطلب اتفاق نظر دارند و تاکنون از کسی خلافی شنیده نشده است در روایتی از حضرت صادق (ع) آمده است «طین قبر الحسین (ع) شفاء من کل داء؛ خاک و تربت قبر حسین (ع) از هر دردی شفا است. در روایت دیگر از آن حضرت آمده است که فرمود: «فی طین قبر الحسین (ع) الشفاء من کل داء و هو الدواء الاکبر؛ در خاک قبر حسین (ع) شفای هر دردی است و آن دوا بزرگ است. نیز از حضرت صادق مروی است که فرمود: «طین قبر الحسین فیه شفاء و ان اخذ علی رأس میل خاک قبر حسین در آن شفا است اگر چه از سر یک میل برداشته شود». در حدیث دیگری از آن حضرت آمده «من اصابته علة فبدء بطین قبر الحسین (ع) شفاء الله من تلك العلة الا ان تكون علة السام کسی را مرضی لاحق شود پس علاجش را به تربت حسین آغاز کند، خداوند مرض او را شفا می‌دهد، مگر آن که مرض موت باشد». اخبار و احادیث درباره شفا بخشی تربت حسین (ع) بسیار فراوان است و ما به همین چند نمونه بسنده می‌کنیم قبلاً اشاره شد که به برکت تربت مقدس امام حسین تاکنون هزاران نفر از عاشقان و توسل جویندگان به حسین و تربت آن حضرت از بیماری‌های فراوان و لاعلاج شفا یافته‌اند. در این زمینه کرامات و حکایات متعددی وجود دارد. در ذیل به دو نمونه از آن اشاره می‌شود: روزی محمد ابن مسلم (که از یاران و اصحاب صادقین و از اصحاب اجماع است مریض می‌شود. امام باقر (ع) از بیماری وی مطلع می‌شوند و مقداری از تربت امام حسین (ع) را در آب مخلوط کرده در ظرفی می‌ریزد و توسط غلامش برای محمد بن مسلم می‌فرستد، محمد ابن مسلم از آشامیدن آن احساس می‌کند که آب بسیار زلال و خوش بو و خوش مزه است غلام گفت مولایم امام باقر (ع) فرموده است وقتی از این آب آشامیدی نزد ما بیا!! او در فکر فرو رفت و با خود گفت من که مریضم و قدرت حرکت ندارم چرا امام چنین فرموده است پس از چند لحظه که آب خوردم ناگهان احساس کردم که از بند درد و بیماری رهایی یافته‌ام برخاسته و با نشاط به سوی امام حرکت نمودم به خانه آن حضرت رسیدم و اجازه دخول خواستم آن حضرت فرمود: «صح الجسم ادخل جسمت خوب شده داخل شوید». محمد بن مسلم می‌گوید: به محضر امام رسیدم در حالی که گریه می‌کردم سر و دستش را بوسیدم فرمود: چرا گریه می‌کنی عرض کردم از این رو که بسیار مایل هستم به محضر شما بیایم ولی راه دور است و توانایی ندارم امام پس از دلجویی وی فرمود: آن آب را چگونه یافتی مسلم از امام تشکر و تقدیر کرد و شفا یافتن دردش را با نوشیدن آن آب خوشبو و گوارا به عرض امام رساند. بعد امام به وی فرمود: آن آب آمیخته به تربت پدرم حسین بود و آن تربت بهترین داروی شفا بخش است هیچ گاه نسبت به آن بی توجه نباش ما فرزندان و زنان خود را از چنان آبی می‌نوشانیم و در نتیجه از هر گونه خیر و برکت بهره‌مند می‌شویم.. حارث ابن مغیره می‌گوید: به محضر حضرت صادق (ع) عرض کردم من شخصی‌ام که بیماری‌های فراوان دارم و هیچ چیزی (وسیله یا دارویی را رها نکردم مگر آن که با آن تداوی و علاج نمودم (ولی شفا نیافتم. حضرت فرمود: «این انت عن طین قبر الحسین ابن علی (ع) فان فیه شفاء من کل داء و امن من کل خوف تو کجایی چرا از تربت حسین شفا نمی‌طلبی! همانا در قبر حسین (ع) شفا است از هر دردی و امن است از هر ترس» شیخ عباس قمی در مفاتیح الجنان می‌نویسد: «معجزاتی که به سبب این تربت مقدسه ظاهر گردیده زیاده از آن است که ذکر شود و من در کتاب فواید الرضویه - که تراجم علمای امامیه است در احوال سید متبحر آقا سید نعمه الله جزایری (ره) نوشتم که آن سید جلیل در تحصیل علم زحمت بسیار کشید. سختی و رنج بسیار برده و در اوایل تحصیل چون قادر به خریدن چراغ نبوده به روشنی ماه مطالعه می‌نموده لاجرم از کثرت مطالعه در ماهتاب و بسیار چیز نوشتن و مطالعه کردن چشمانش ضعف پیدا کرده بود. پس به جهت روشنی چشم خود، به تربت مقدسه حضرت امام حسین (ع) و تراب مراقد شریفه ائمه اطهار (ع) اکتحال می‌کرد و به برکت آن تربت‌ها چشمش روشن گشت ..»

ایمنی از خوف و خطر

یکی از ویژگی‌ها یا مزایای تربت ابی عبدالله الحسین (ع) ایجاد امن و امان است که هم در اخبار و احادیث ائمه اطهار (ع) به آن تصریح شده و هم در فعل و عمل آنها می‌بینیم که آنها برای رفع خطر و تأمین امنیت از آن بهره می‌جستند؛ مثلاً شخصی گفت حضرت رضا (ع) بقچه‌ای یا بسته‌ای از متاع والبسه به سوی من فرستاد که میان آن خاکی بود، من از آورنده آن پرسیدم این چیست گفت خاک قبر حسین (ع) است که آن حضرت چیزی از لباس و غیر آن را نمی‌فرستد، مگر آن که میان آن این تربت را قرار می‌دهد و می‌فرماید که آن (تربت مقدس امان است به اذن خدا. در روایتی از حضرت صادق (ع) چنین آمده است «در تربت حایری که حسین (ع) در آن است از هر دردی شفا و از هر خوفی امان است

رجحان و استحباب سجده بر آن

سجده بر آن هفت حجاب - عدم قبولی نماز - را می‌درد و سجده بر آن مستحب است و نمازمان را بالا می‌برد و موجب قبولی آن در درگاه احدیت می‌شود. معاویة بن عمار می‌گوید: حضرت صادق (ع) پارچه‌ای (یا دستمالی دیا به رنگ زرد داشت که در آن تربت ابی عبدالله الحسین (ع) بود. هنگام نماز آن را بر سجاده‌اش می‌ریخت و بر آن سجده می‌کرد؛ سپس فرمود: «السجود علی تربة الحسین (ع) یخرق الحجب السبع سجده بر تربت حسین هفت حجاب - پرده - را برمی‌دارد.» سجده بر خاک کربلا سنت و روشی است که از زمان ائمه (ع) تا امروز بین شیعیان رایج است شیعه عقیده دارد که سجده بر تربت حسین (ع) از سجده بر چیزهای دیگر بهتر و افضل است البته آن را لازم و فرض نمی‌دانند. بنابر تصریح بعضی از باحثین و محققین اولین کسی که بر تربت سیدالشهدا سجده کرد حضرت امام زین العابدین (ع) بوده است روایت شده که آن حضرت هنگامی که از دفن پدر شهیدش امام حسین (ع) فارغ‌گشت مشتی از تربت شریف پدرش را گرفت و از آن مهری ساخت که بر آن سجده کند و تسبیحی ساخت تا با آن تسبیح کند بعد از او امام باقر و امام صادق و امامان (ع) نیز نسبت به این تربت مقدس توصیه‌های فراوانی داشته‌اند، چنان که از اخبار و روایات «کامل الزیارات و «بحار الانوار» و غیره ظاهر و آشکار است در روایتی آمده است «حضرت صادق (ع) جز بر خاک و تربت حسین بر چیزی سجده نمی‌کرد. آن هم برای تذلل در محضر الله و استکانت به سوی او بود.» نکته مهمی که در اینجا قابل ذکر است این است که در ساختن مهر، از این تربت پاک دقت شود مهری که ساخته می‌شود باید ساده و صاف و خالی از نقش و نگار باشد و از نوشتن اسامی ائمه و یا عبارات دیگر جداً پرهیز شود که برخی از بزرگان و فقهای معاصر مانند آیه الله محمد حسین آل کاشف الغطاء و آیه الله العظمی بروجردی و آیه الله العظمی سید علی حسینی سیستانی نیز بر آن تأکید کرده و از نوشتن اسامی ائمه و کشیدن نقش و نگار و صورت بر روی آن منع فرموده بودند. چون این کار احیاناً مورد نقد و طعن بر مذهب حقه می‌شود.

تربت کربلا تسبیح می‌گوید

یکی دیگر از مزایا و ویژگی‌های تربت کربلا آن است که اگر از آن تسبیحی ساخته شود اگر چه با آن تسبیح نگویید ولی آن در دست شخص تسبیح می‌گوید. این مطلب در روایتی از حضرت صادق (ع): «السجود علی طین قبر الحسین (ع) ینور الی الارضین السبعة و من کانت معه سبعة من طین قبر الحسین (ع) کتب مسجاً ان لم یسبح بها؛ سجده بر تربت حسین (ع) تا هفت زمین را روشن می‌سازد و کسی که نزدش تسبیحی از تربت حسین (ع) باشد در نامه اعمالش ثواب تسبیح کننده نوشته می‌شود؛ اگر چه با آن تسبیح نگویید.» در روایت دیگری از حضرت صادق (ع) آمده است که فرمود: «آن که دانه‌ای از تسبیح تربت حسین (ع) را بگرداند و یک بار استغفار کند، خدای متعال در نامه او ثواب هفتاد بار تسبیح را می‌نویسد. اگر آن را نگرداند و با آن تسبیح

نگوید، در هر دانه از آن تسبیح تربت هفت بار ثواب تسبیح گفتن برای او نوشته می‌شود.» از حضرت صادق (ع) روایت شده «السبحه التي هي من طين قبر الحسين (ع) تسبیح بید الرجل من غیر ان یسبح تسبیحی که از تربت حسین (ع) باشد در دست آدم تسبیح می‌گوید، بدون آن که با آن تسبیح بگوید.» در این زمینه نیز روایات متعدد وجود دارد. که ذکر همه آنها در این مقال نمی‌گنجد. توجه به این نکته این جا لازم است که تسبیح گفتن تربت حسین (ع) غیر از تسبیح گفتن جمیع موجودات دنیا است که در قرآن به آن اشاره شده است (سبح لله ما فی السموات و ما فی الارض. بنابراین تربت حسین (ع) علاوه بر گفتن آن تسبیح این تسبیح را نیز می‌گوید که شخص آن را نمی‌گوید.

تربت حسین همراه میت

مستحب است که مقداری از تربت امام حسین (ع) با میت در قبرش گذاشته شود. شاید سرش این باشد که تربت حسین (ع) موجب امان از هر ترسی است لذا گذاشتن مقداری از آن با میت موجب می‌شود که او در امان باشد و از عذاب قبر و ضیق آن رهایی یابد. البته سید بن طاووس در «فلاح السائل به این موضوع تصریح فرموده و می‌گوید: «ویجعل معه شیئا من تربه الحسين (ع) فقد روی انه امان و المنزل مهول يحتاج الى التوصل و السلامه منه بغایه الامکان و با میت مقداری از تربت حسین (ع) قرار داده می‌شود. روایت شده است که آن امان است و منزل (قبر) ترسناک است که محتاج رهایی و سلامت از آن به حد امکان است روایاتی نیز در این زمینه وارد شده است از جمله روایت جعفر بن عیسی از حضرت ابا الحسن (ع) است که می‌فرماید: «ما علی احدکم اذا دفن المیت و وسده بالتراب ان یضع مقابل و جهة لبنة من طین الحسين (ع) و لایضعها تحت رأسه بر احدی از شما چه اشکال دارد وقتی میت را دفن کرد و با خاک او را پوشاند در مقابل صورتش آجری از تربت حسین را بگذارد؟! و آن را زیر سرش نگذارد.» شیخ عباس قمی نیز می‌فرماید: «... فواید تربت شریفه آن حضرت بسیار است از جمله آن که مستحب است با میت در قبر گذاشتن و کفن را با آن نوشتن و سجده کردن بر آن و...»

مخلوط نمودن آن با حنوط میت

محمد بن عبدالله بن جعفر حمیری می‌گوید: از فقیه پرسیدم که گذاشتن تربت حسین (ع) با میت جایز است یا نه حضرت در جواب نوشته بود: تربت را با میت در قبرش بگذارد و با حنوط او مخلوط کند. ان شاء الله.

نوشتن آیات و شهادت به توحید و نوبت و امامت

نوشتن بر کفن میت با تربت حسین (ع) اکثر فقه و بزرگان ما - از جمله شیخ طوسی محقق (کرکی حلی شهید اول شهید ثانی و غیره - بر این مسئله تصریح کرده‌اند.

با تربت حسین کام نوزادان را برداشتن

ابوالعلاء می‌گوید: از حضرت صادق (ع) شنیدم که فرمود: «حنکوا اولادکم بتربه الحسين (ع) فانه امان کام نوزادان و فرزندان را با تربت حسین (ع) بردارید زیرا تربت حسین (ع) امان است. این یک دستور و توصیه بسیار مهم و دقیق است که ائمه ما به اهمیت آن آگاه بوده و به پیروان خودشان توصیه فرموده‌اند. باید فرزندان مان را از بدو تولد، تربیت کنیم و آنها را حسینی به بار آوریم اولین غذایی که کودکان و نوزادان ما بخورند باید از تربت با برکت حسین بن علی آغاز شود و در هر مشکلات و سختی‌های زندگی از این (دوای اکبر) بهره جویند.

قرار دادن مقداری از تربت حسین در کالاهای ارسالی

شیخ عباس قمی در «مفاتیح الجنان می نویسد: «به سند معتبر منقول است که شخصی گفت حضرت امام رضا (ع) برای من از خراسان بسته متاعی فرستاد، چون گشودم در میان آن خاکی بود. از آورنده پرسیدم که این خاک چیست گفت خاک قبر حسین (ع) است و هرگز آن حضرت از جامه و غیر جامه چیزی به جانی نمی فرستد مگر آن که این خاک را در میانش می گذارد و می فرماید: این امان است از بلاها به اذن و مشیت خدا».

افطار کردن به تربت حسین

سید بن طاووس به سند خود از شیخ کلینی از علی بن محمد سلیمان نوفلی روایت کرده که گفت به محضر حضرت ابوالحسن (ع) عرض کردم من روز عید فطر با گل قبر امام حسین (ع) و خرما افطار کردم فرمود: برکت و سنت را جمع کردی در برخی روایات آمده است که در روز عاشورا به تربت امام حسین (ع) افطار کند. سید بن طاووس در «اقبال می فرماید: روز عاشورا انسان از خوردن و آشامیدن تا آخر ظهر امساک کند، سپس با تربت شریفه افطار کند.

تبرک جستن به تربت

از تربت حسین (ع) علاوه بر استشفای استفاده از آن در امن و امان ماندن می توان برای محض تبرک و تیمن نیز از آن استفاده کرد، ابوالیسع می گوید: شخصی از حضرت صادق (ع) پرسید - و من می شنیدم - از خاک قبر حسین (ع) بردارم و نزد من باشد که از آن تبرک جویم فرمود: اشکال ندارد.

اخذ آن با شرایط خاص و با کیفیت و دعاهای معین

طبق اخبار و روایات فراوان اخذ تربت - برداشتن این تربت مقدس از حایر و حریم قبر حسین و یا از محدوده‌ای که در روایات بیان گردیده باید با شرایط و کیفیت خاص و با ادعیه معین باشد. در برخی روایات برای اخذ آن غسل نماز و دعا معتبر دانسته شده است این شروط و دعاهای در «کامل الزیارات و «بحار» و غیره به تفصیل ذکر شده است ولی بنابر قول مشهور این شروط و ادعیه لازم و ضروری نیست شیخ عباس قمی در این باره فرموده «احتمال دارد این شروط برای زیادتی شفا و سرعت در آن و باقی ماندن اثر آن باشد، نه به طور مطلق لذا اخذ تربت مطلقاً جایز باشد؛ چنان که مشهور همین را می گویند. نکته‌ای که در این دعاهای قابل ذکر است این جمله است «اللهم بحق هذه التربة الطاهرة یا «اللهم انی اسالک بحق هذه الطینه یا «اللهم بحق هذه التربة» در این عبارات شریفه به تربت حسین (ع) توسل شده و سوگند یاد شده است که بیان گر قداست و حرمت این تربت مقدس است

جز تربت حسین خوردن سایر خاک‌ها حرام است

خوردن مطلق خاک از نظر شرع و از دیدگاه فقها حرام است جز مقداری از خاک قبر حسین (ع) و آن باید به اندازه نخودی باشد. از خوردن تربت حسین (ع) از روی لذت و شهوت سخت منع شده است برای کسی که از تربت حسین می خواهد استفاده کند قبل از آن باید حرمت و ولایت حسین بن علی و مقام و شأن رتبه آن حضرت را بشناسد و نیز به حرمت و قداست و شفا بخشی این تربت اعتقاد و ایمان داشته باشد و گرنه هیچ نفعی و فایده‌ای برای او نیست این مطلب بلکه مفاد بسیاری از اخبار و روایات مربوطه می باشد. حضرت صادق (ع) در روایتی فرمودند: «الطین حرام کله کلحم الخنزیر و من اكله ثم مات منه لم أصل علیه الا طین القبر

فان فیہ شفاء من کل داء و من اكله بشهوه لم یکن له فیہ شفاء؛ تمام خاک‌ها حرام است مانند گوشت خنزیر (خوک و کسی که آن را بخورد و بمیرد من بر او نماز نمی‌خوانم مگر از خاک قبر حسین (ع) باشد که در آن شفا است از هر دردی و هر کس آن را از روی شهوت بخورد برای او در آن شفا نیست» در این روایت دو نکته مهم و اساسی دیده می‌شود: ۱- در خاک حسین شفا است و می‌توان مقدار معینی از آن را برای شفا یافتن خورد. این تأثیر و شفا بخشی به خاطر مدفون بودن حسین در آن و منسوب بودن آن به حسین است و گرنه فکر نمی‌کنم سرزمین کربلا شفای ذاتی داشته باشد. جواز خوردن آن از بین سایر خاک‌ها، خود مزیتی است چنان که ظاهر روایت همین را می‌رساند. ۲- کسی که می‌خواهد تربت حسین (ع) را بخورد باید به قصد شفا و تبرک باشد، زیرا در آن صورت است که این تربت پاک تأثیر خود را واقعاً نشان می‌دهد، در غیر این صورت - بنابر برخی اخبار - فایده‌ای نخواهد داد و خواندن دعاهای وارده در این باره تأثیر بسیاری را خواهد داشت

محدوده تربت کربلا

ترب مقدس را هر قدر که نزدیک‌تر به قبر مبارک باشد بدیهی است که تأثیر آن نیز بیشتر خواهد بود در مورد این که تربت حسین (ع) را از چه فاصله‌ای یا حدی اخذ کند؟ روایات و اقوال در این زمینه متعدد و مختلف است این جاب به چند روایت اشاره می‌شود: ۱- اخذ آن از بالای سر قبر حسین (ع): «ابی بکار گفت من از تربتی که نزد سر قبر حسین (ع) است برداشتم که تربتی سرخ است پس خدمت حضرت رضا (ع) وارد شدم و آن تربت را بر آن حضرت عرضه داشتم حضرت آن را در کف دستش گرفت و سپس آن را بویید و استشمام فرمود و گریست تا اشکش جاری شد. سپس فرمود: این تربت جدم است» ۲- قدر هفتاد باع از قبر شریف از حضرت صادق روایت شده است که فرمود: «یوخذ طین قبر الحسین (ع) من عند القبر علی قدر سبعین باعا؛ تربت حسین (ع) را از نزد قبر شریف به اندازه هفتاد باع گرفته می‌شود.» ۳- هفتاد باع در هفتاد باع یعنی از این اندازه تربت حسین (ع) اخذ شود. ۴- حریم قبر حسین (ع) یک فرسخ در یک فرسخ است روایات در این زمینه زیاد است و در تعیین و تحدید آن برای اخذ تربت یکسان نیست ولی به هر حال از هر فاصله‌ای که گرفته شود، منسوب و متعلق به حسین بن علی (ع) است که قدر آن را باید بدانیم و در رعایت حرمت آن کوشا باشیم البته ممکن است برخی تعجب کرده و بگویند: چطور از بین خاک‌ها در خاک قبر حسین (ع) شفاست در جواب آنها باید گفت که خالق هستی چنان که می‌تواند در اقسام گیاهان و غیر گیاهان شفا قرار دهد، می‌تواند در این تربت نیز شفا قرار دهد. ثانیاً: این ویژگی در تربت حسین برای آن است که آن حضرت برای احیای دین الهی و اعلای «کلمة الله» جان و مال و اولاد و انصار و اصحاب خود را فدا نمود و خداوند متعال که خود را «شکور» نامیده به پاس و تقدیر این همه قربانیها و فداکاری‌ها در راهش ویژگی‌ها و مزایایی به حسین بن علی (ع) داده که به کسی دیگر نداده است از جمله تربت آن حضرت را شفا و امان قرار داده است و این هیچ جای تعجب نیست ثالثاً: طبق روایات تربت مراقد و مشاهد شریفه پیامبر (ص) و ائمه نیز موجب شفا است خلاصه از تمام آنچه گذشت حرمت و قداست و شفا بخشی و شأن و فضیلت این تربت مقدس آشکار و روشن گردید.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی

آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۴۵۰۲۳۵)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

